

საქონლის მფლობელის გარდაცვალების შემთხვევაში

244 77

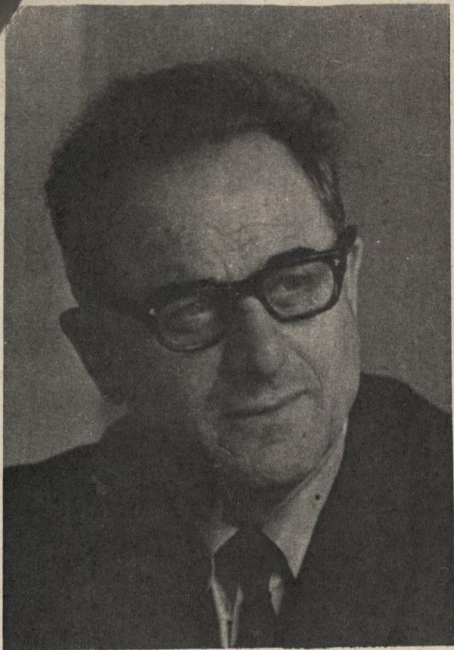
საქონლის მფლობელის გარდაცვალების შემთხვევაში
287 1 77

საქონლის მფლობელის გარდაცვალების შემთხვევაში
287 1 77

საქონლის მფლობელის გარდაცვალების შემთხვევაში

დასკვნის დადგენის თარიღი 15.01.25 21

13.

ალ. ლომონოსის დაბადებიდან 100 წლისთავის
გახდა

გამოჩენილი მეცნიერი, დაუღალავი მკვლევარი, მაღალი ზნობრივი სისპეტაკით შემოკობილი, უბრალო, თავმდაბალი, გულთბილი კაცი, მუდამ ძიებით, საქმიანობით გატაცებული შესანიშნავი ადამიანი და მოქალაქე, საუკეთესო ლექტორი და აღმზრდელი — ასეთია პროფესორი ალექსანდრე ლომონტი, თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიური ინსტიტუტის ქართული ენის კათედრის გამგე, საქართველოს სსრ მეცნიერების დამსახურებული მოღვაწე, ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი; ახლახან მას დაბადებიდან სამოცი და სამეცნიერო პედაგოგიური მოღვაწეობის 38 წელი შეუსრულდა.

მრავალმხრივი და მრავალფეროვანია ალ. ლომონტის მეცნიერული კვლევის ინტერესები. იგი არ იფარგლება მხოლოდ საენათმეცნიერო, წმინდა ლინგვისტური „ინტეგრალების“ ამოხსნით; ქართული ენის სტრუქტურის, მონათესავე ენებთან მისი მიმართების, ქართული ენის ლექსიკის, ლექსიკოგრაფიის ზოგადენათმეცნიერული საკითხების რკვევასთან ერთად მისი კვლევა-ძიების სფეროში შედის დიალექტოლოგიის, ონომატოლოგიის, ანთროპონომიკის, ტოპონომიკის, ქართული ფოლკლორისტიკის, მწერლის ენისა და სტილის ძირეული მნიშვნელობის პრობლემები.

პროფ. ალ. ლომონტის კალამს ეკუთვნის 350-ზე მეტი გამოქვეყნებული ნაშრომი და სტატია, რომელთა შორის 120 მეცნიერული გამოკვლევაა. აქედან 26 ცალკე წიგანადაა გამოცემული. ამ ნაშრომთა მეტ წილზე, განსაკუთრებით მონოგრაფიული ხასიათის ცალკე წიგნებზე, დაბეჭდილია მრავალრიცხოვანი რეცენზია ქართულ, რუსულ და უცხოურ (ფრანგულ, გერმანულ, უნგრულ) ენებზე.

ოც წელიწადზე მეტი მონაწილეა პროფ. ალ. ლომონტმა მე-19 საუკუნის პირველ ნახევრის აქამდე უცნობი ქართველი ლექსიკოგრაფის ნიკო ჩუბინაშვილის ძვირფასი მეგვიდრეობის მეცნიერ-

რულ შესწავლასა და გამოძიებას. 1961 წელს მან პირველად გამოაქვეყნა ლენინგრადისა და თბილისის არქივებში მის მიერ აღმოჩენილი ნ. ჩუბინაშვილის კაპიტალური შრომებიდან ერთ-ერთი ყველაზე უშესანიშნავესი განძი ჩვენი მეცნიერებისა „ქართული ლექსიკონი რუსული თარგმანით“, რომელსაც დართული აქვს მისი ვრცელი გამოკვლევა. იგი ამჟამად ეველა ქართველოლოგიის სამაგიდო წიგნად არის აღიარებული. გასულ წელს ალ. ლომონტის რედაქციითა და წინასიტყვაობით გამოვიდა ნ. ჩუბინაშვილის „რუსულ-ქართული ლექსიკონის“ პირველი ტომი 55 თაბახის მოცუ-

გამოცემული მონოგრაფია „ქართული ხალხური ნოველა“.

ალ. ლომონტი ჩვენს სინამდვილეში ფუძემდებელია ონმატოლოგიის, როგორც ლექსიკოლოგიის, დარგისა. მისმა პირველმა შრომამ „ქართული ლექსიკოლოგია“ (1964), ხოლო შემდეგ ქართულ ენაზე პირველად გამოქვეყნებულმა სპეციალურმა ნაშრომმა „ქართველური საკუთარი სახელები“ (1967) სათავე დაუდო ქართული სინტაქსური და დიაქრონიული ონმატოლოგიის ჩამოყალიბებასა და განვითარებას, ვაადვივა ინტერესი ქართულ (ქართველურ) საკუთარ სახელთა სისტემის

კვლევის ღვანელი და ახალი

ლობით. იბეჭდება და უახლოეს დროში გამოვა ამ ლექსიკონის მეორე ტომი, რომლის შემდეგ კიდევ უფრო ნათლად გამოჩნდება დიდი ქართველი ლექსიკოგრაფოსის დიდებული დეაფლი. მარტო ამ შრომების შიშს სწავლაზე გამოტანა და ამ საქმეში ჩაქსოვილი დიდი სიყვარული და ენერჯია ფასდაუდებელს ხდის იმ ამაგს, რაც მოუძღვის პროფ. ალ. ლომონტს ჩვენი ხალხისა და ჩვენი კულტურის წინაშე.

მაგრამ ეს მისი დამსახურების მხოლოდ ერთი მხარეა, ლინგვისტიკის მეცნიერის გამუდმებული დაკვირვებისა და ყურადღების სავანია აგრეთვე ლიტერატურისმცოდნეობითი და ფოლკლორული საკითხები, ქართული ლიტერატურისა და ხალხური ზეპირსიტყვიერების განვითარების აქტუალური ზოგადმეტყველო პრობლემები. ჯერ კიდევ ადრე, 1934 წელს დაწერილმა მისმა პირველმა სერიოზულმა გამოკვლევამ „ეგნატე ნინოშვილის ენა“ ფართო მკითხველი საზოგადოებრიობის ყურადღება მიიქცია მწერლის ენისა და დიალექტური ფორმების ურთიერთობის კანონზომიერებათა ცოდნით. საკითხისადმი ახლებური და სწორი მიდგომით, აზრის მკაფიო და თანმიმდევრული გამოხატვით.

წერილი აზროვნების მაღალი კულტურისათვის დამახასიათებელი ეს ნიშნები ბოლომდე შერჩა ჩვენს სამს და იგი არანაკლები სისასებით არის გამოვლენილი უკანასკნელ პერიოდში, 1968 წელს გამოქვეყნებულ მეტად საინტერესო ნაშრომში „პოეტის ენის საკითხები“, რომელშიაც განსაკუთრებული სიმახვილით არის კარკვეული გიორგი ლეონიძის პროზისა და პოეზიის ენობრივი საფუძვლის ხალხური საფუძვლები. ქართული ფოლკლორისტიკის დარგში პროფ. ალ. ლომონტს შექმნილი და გამოქვეყნებული აქვს 30-ზე მეტი თვალსაჩინო ნაშრომი, რომელთა შორის ყველაზე მნიშვნელოვანია 1963 და 1966 წლებში ორ ტომად

შესწავლისადმი; ასევე ორიგინალური და საინტერესოა მისი ტომონომიკური ძიებანი. ალ. ლომონტი ავტორია უმაღლესი და საშუალო სკოლების მოსწავლე ახალგაზრდობისათვის განკუთვნილი სპეციალური ნოველებისა, რომლებიც წარმატებით ემსახურებიან მათი სწავლისა და აღზრდა-განათლების საქმეს. მისი რედაქტორობით თუ თანარედაქტორობით არის გამოცემული 20-ზე მეტი წიგნი, კრებული თუ პედაგოგიური ინსტიტუტების შრომები, კერძოდ, „ხალხური სიბრძნის“ პირველი, მეორე, მესამე და მეოთხე ტომები.

ყველაფერ ამას პროფ. ალ. ლომონტი საუცხოოდ უხამებს სალექციო-პედაგოგიურ და აქტიურ საზოგადოებრივ მუშაობას. 1935 წლიდან ის კითხულობდა ლექციებს ქართულ ენაში გორისა და ცხინვალის პედაგოგიურ ინსტიტუტებში. მიუღი რივი წლების განმავლობაში ამავე ინსტიტუტებში ხელმძღვანელობდა ქართული ენის კათედრას. 1958 წლიდან, პუშკინის სახელობის თბილისის სახელმწიფო პედაგოგიურ ინსტიტუტში სამუშაოდ გადმოსვლის დროიდან, კიდევ უფრო ფართოდ გამოჩნდა მისი მჩქეფარე შემოქმედებითი ენერჯია მისი ნიჭისა და შრომისმოყვარეობის შედეგები, ახალგაზრდა სამეცნიერო კადრების აღზრდაში მისი თვალსაჩინო წვლილი და როლი. ყოველივე ამან დიდი სიყვარული და ავტორიტეტი მოუპოვა მას პროფესორ-მასწავლებლებსა და სტუდენტ ახალგაზრდობაში, მეგობრებსა და კოლეგებში, ჩვენს საზოგადოებრიობაში.

დაე, ხალხის ასეთი წრფელი სიყვარული არასოდეს მოკლებოდეს, ჩემო ძვირფასო მეგობარო, ჩემო ალექსანდრე, შენი ღრმაშინაარსიანი ცხოვრების მთელ გზაზე. დაე მუდამ და ყოველთვის ამკობდეს იგი შენს სპეტაკ სახელს!

აბაბი თოფურია,

ფილოლოგიურ მეცნიერებათა დოქტორი

თელავს მეგობრები ეწვივნენ

რაიონული გაზეთის ფურცლებზე

საბჭოთა კავშირის ხალხების ძმური ოჯახის ნა-
ხევარსაუკუნოვანი იუბილე — ეს დიდი ისტო-
რიული თარიღი — ახალ სიხარულს, ხალისს, შე-
მოქმედებითი ძალების ახალ მოზღვავებას იწვევს
ჩვენი ცხოვრების ყველა უბანზე. ზემისათვის
მზადების პათოსით და რიტმით არის გამსჭვალუ-
ლი ჩვენი ყოველი დღე. ეს იგრძნობა ყოველ ნა-
ბეჭეზე, ფაბრიკა-ქარხნებშია თუ საკოლმეურნეო
მინდვრებში, და ყოველივე ეს თავის ნათელ გა-
მოსატლევებს პოელომს ჩვენს პრესაში.

ამას წინათ თელავის რაიონულმა გაზეთმა „ალაზ-
ნის განთიადმა“ მთელი ნომერი მიუძღვნა უკრაი-
ნულ, სომეხ და აზერბაიჯანულ მშრომელთა
დედგვაცოცხლების სტუმრობას. ეს იყო ზეიმიც და
უაღრესად საქმიანი შეხვედრაც, რომელსაც მოძ-
მე რესპუბლიკებიდან ჩამოსულ სტუმართა გარ-
და, ესწრებოდნენ მეზობელი რაიონების გო-
როსა და ზესტაფონის მშრომელთა დედეგაციებმა.
სტუმარ-მასპინძლებმა ურთიერთს გაუზიარეს თავ-
ვიანთი გამოცდილება, შეამოწმეს სოციალისტუ-
რი შეჯიბრების მიმდინარეობა, დასახეს წინსვლის
ახალი პერსპექტივები.

„ჩვენი საბატიო სტუმრების მასპინძელია თელა-
ვი, წინანდალი, იყალიო, აკურა, ნაფარული, სა-
ნიორე, ყარაჯალი, რუსისპირი. მასპინძელია თითო-
ეული ადამიანი, მთელი რაიონი.“ — ვკითხუ-
ლობთ გაზეთის ფურცლებზე.

გაზეთის ამავე ნომერში საქართველოს კვ ტე-
ლავის რაიონის პირველი მდივანი ა. ბატია-
შვილი წერს:

„ძვირფასო სტუმრებო, მეგობრებო! აი, უკვე

ათი წელია, რაც ჩვენ ერთმანეთთან სოციალის-
ტურ შეჯიბრებაში ვართ ჩაბმული. მინდა გულწრ-
ფელად მოგახსენოთ, რომ იმ წარმატებებში, რაც
ჩვენი რაიონის მშრომლებმა მოიპოვეს ამ ხნის
განმავლობაში, თქვენი წვლილიც არის, თქვენთან
შეჯიბრების შედეგაც არის, ამიტომ ჩვენ დიდად
ვაფასებთ ამ შეჯიბრების მნიშვნელობას...“

უკრაინის კვ ვინიცის ოლქის შირგოროდის რაი-
ონის მდივანი ა. ჩუპელები ამავე ნომერში
დაბეჭდილ წერილში აღნიშნავს:

„ქართველი ხალხის ლეგენდარული გმირი ვა-
სილ კიკვიძე ცხრაასთვრამეტის სუსხიან თებერ-
ვალში 1500 მებრძოლით 8 დღეს იგერიებდა უი-
ტომირ-ბერდიჩევის რაიონში კაიზერული გერმა-
ნიის ქარბი ძალების შემოტევას; უკრაინის მიწაზე
ერკინებოდნენ პიტერგრედებს ქართველი მზე-
დართუფროსების — კ. ლესელიძის, პ. ჩანჩიბაძის,
მ. მიქელაძისა და ვ. ნანეიშვილის მებრძოლები,
საბჭოთა კავშირის გმირის დავით ბაქრაძის პარტი-
ზანები.“

მეგობრობის, ძმობის საწინდარია დღეს ჩვენს
რაიონებს შორის გაჩაღებული სოციალისტური
შეჯიბრებაც, რომელიც ამ რვა წლის წინ წამოიწ-
ყეს ჩვენი რაიონის სოფელ ლოზოვიაის და აკუ-
რის კოლმეურნეობებმა.“

„გამარჯობა თელავო, წინანდალო, აკურავ“ —
ასეთი სათაური აქვს ვინიცის ოლქის შარგორო-
დის რაიონული გაზეთის რედაქტორის ანდრეი
კატერინიჩის წერილს, რომელშიც ვკითხუ-
ლობთ:

„მე ანგარიში უნდა ჩავაბაროთ არა მარტო, რო-
გორც რედაქტორმა, არამედ როგორც მეგობარმა,

ძმამ. 1966 წლის შემდეგ თელავი ჩემთვის მეორე
შარგოროდად იქცა. მდებარე მეზურნიშვილი, ნიკო-
ლოზ იანვარაშვილი, ილია მესტვირიშვილი, შოთა
როსტომაშვილი, ქიტო კირვალაძე, ნიკო ქვეხიშვი-
ლი და ათობით თელაველი ჩემს ნამდვილ დეიძლ
და-ძმებდად იქცნენ. მათ გაუფხველ ჩემს „ოჯახურ
საიდუმლოს“ წლების განმავლობაში ჩემი ოჯახის
„გაქართველების“ შესახებ. მე უკვე თავისუფლად
ვწერ და ვკითხულობ ქართულად, ცოტა ჩამომრჩა
ჩემი მეუღლე გაღნა, მაგრამ სამაგიეროდ ქარ-
თულ სიმღერებში მჯობნის; ჩემს ოჯახურ ბიბლიო-
თეკაში დაგროვდა შოთა რუსთაველის უცვლადვი
„ვეფხისტყაოსანის“ რამდენიმე გამოცემა, ნიკო-
ლოზ ბარათაშვილის, ილია ქავჭავაძის, კონსტან-
ტინე გამსახურდას, გალაკტიონ ტაბიძის, გიორგი
ლეონიძის მშვენიერი ქმნილებები...“

სომხეთის სსრ ეხეგნაძორის რაიონის ალმას-
კომის თავმჯდომარის ნ. ბაბაიანის წერილში
ვკითხულობთ:

„ჩვენი რაიონის ცენტრში — ეხეგნაძორში, ჩვე-
ნი მეგობრობის აღსანიშნავად და ურთიერთ სიყ-
ვარულის გამოსახატავად, ერთ-ერთ მთავარ ქუჩას
ჰქვია თელავის სახელი.“

ჩვენ თელავში შეხვედრების შემდეგ გამგზავ-
რებისას ყოველთვის თან მიგვდევს ალნის ველის
მშრომელთა გულის სიტოზ, სტუმართმოყვარეობა
და უძველესი და ნიჭიერი ქართველი ხალხის დი-
დების გრძნობა.“

ვახუტაში უხვად არის წარმოდგენილი მასალები,
რომლებიც ნათლად მეტყველებენ ჩვენი ხალხების
ლენინური ოჯახის მტკიცე ერთიანობისა და განუ-
ხრელ წინსვლაზე.

მეგობრობის ძირები

მზიანი თოვლი

ვუცქერდით კლდეებს, ხეები მოგვდევდნენ,
ხეები მოგვდევდნენ ქარების ყეფით
და იყო სივრცე — სავსე, უძირო,
მზიანი თოვლით, იების შუქით.
ქულები ეხურათ, ეხურათ გლეხურად
შფოთიან ტყეებს, თოვლიან მწეებს.
და იქვე ვიღაც ხურჩინში ჰყრიდა
გაფრენილ დღეებს, ფიჭვიან დღეებს.
ჩვენ მას ვშველოდით და ვიცინოდით,
ჩვენ მას ვშველოდით გაღვრილი ოფლიად;
მზიური თოვლის თეთრი ციგებით
მიჰქრულდა მალლა ყოფნა-არყოფნა!
ცა ირხეოდა მართლაც საოცრად,
ქარი გვეგონა დევი ცალხელა,
და ჩვენ წავგიღეს ტანისამოსად
მზიანი თოვლის თეთრმა ტალღებმა.

პირილის დღეა

ქალაქზე პირილის ქოლგები ჰკივია,
რტოებზე ჰკივია რამდენი სათქმელი!
და ანტენების შრიალში იღება —
ივსება სინათლით მალაღი სარკმელი.
ქუჩების ხმაურში მესმის სიმღერა
მტკვარზე სიზმრებად დახრილი წნორების...
და თითქოს გულზე დაყრილ ფიჭვებად
ქცეულა ბეგრაც
ტრანზისტორების...
ქალაქზე პირილის ქოლგები ჰკივია
და შენს პატარას
კბილები ეზრდება, —
ო, ყოველი დღე მზისკენ ხილია,
მზეს ხელებს უშვერს
ბავშვი, ვით ენძელა...

ქვირტები

აქ შუალამეს გახსნილ მკერდზე
ჰკივია მთვარე
და მდინარეში ჩახატულა სურათი სოფლის,
უკრავენ ტბილად საღამურებს

შინა და გარეთ,
და სილურჯეში კრიალებენ
ურმები ხორბლით...
სიზმრებს ხედავენ ტოტები და ჩიტები ერთად.
მოტაცებული ბურჯი მთები
მიდიან ტივით,
გადაიშლება აკვარელი
მძინარე ფერთა,
დაამიმბებული ნუშის ტოტი
ვერ უძლებს ტკივილს.
სკდება კვირტები ნაღმებივით,
სკდება კვირტები,
მოდის აღმური, მოაბიჯებს
ლაღად, ყიფინით...
მზე გაიშლება როგორც ვარდი,
ვარდი ყვითელი, —
გადვიძებული შოშიების ხმებით, ყიფივით.
სიზმრებს ხედავენ
ტოტები და
ჩიტები ერთად,
გადაიშლება აკვარელი
მძინარე ფერთა...

სა სახელმწიფო რეგისტრაციის

სახელმწიფო რეგისტრაციის განყოფილება

გენი (2) გუბია

სა სახელმწიფო

რეგისტრაცია

02.11.93

გუბია